

Thore Larsson Husby och Olof Thoresson

Bland dem som sökte sig till Täverdalen i förhoppning om att få en framtid som nybyggare, intar norrmannen Thore Larsson, Husby, född 1784, en särställning. Han har tydligen haft svårt för att få fotfäste här i livet, flyttade ofta och är därför svår att följa i arkivhandlingarna.

Då dottern Märta föddes 1806-12-01 antecknades han som "norske mannen" i Handöl.

Hustrun var Brita Olsdotter, född 1776 och dotter till Olof Henriksson och Maria Mathsdotter i Handöl. Brita var således syster till Henrik Olsson, Anders Henrikssons far.

1807 mantalsskrevs Thore som torpare och inhyses i Handöl. De följande åren har jag inte stött på honom, men då dottern Maria föddes 1822-09-30 skrevs han som husman i Österlien. Födelseuppgifterna för söner Olof 1809 och Lars 1815 har jag inte kunnat finna.

Thore är upptagen i mantalslängden för Storlien och Lilltevedalen under åren 1822-29. Han infördes också i husförhörslängden 1827-36 under rubriken Tävelaldalen. Husförhörslängden är svårtolkad, men det förefaller som om Thore under åren 1824-28 har antecknats som nybyggare.

Vid vårtinget 1822 blev Thore Larsson instämd av norrmannen Lars Pehrsson för att med våld tillägna sig hö, som norrmannen bärgat, samt att han dessutom tagit fyra fisknät från denne. Thore blev förklarad skyldig skulle återställa fisknäten och dessutom betala rättegångskostnaderna för norrmannen och dennes vittne, Olof Jonsson i Lilltäverdalen.

Lars Pehrsson återkom vid hösttinget 1823 med en ny stämning mot Thore Larsson för att denne bärgat hö på Lilltäverdals vallar (Östervallen och Störvallen?). När Lars Pehrsson hade arrenderat rätten till höbärgning av Olof Jonsson, uppsköts ärendet till nästa ting för undersökning om arrendet blivit uppsagt. Arrendet synes icke ha fullföljts inför rätten, varför det är troligt att förlikning träffats.

Vid några tillfällen blev Thore Larsson inkallad som vittne vid rättstvister under sin vistelse i Lilltäverdalen. Ännu en gång skulle han dock själv bli part i ett mål. Det var vid hösttinget 1830, då rätten stadfäste en överenskommelse, som tydligen var slutpunkten på samarbetet mellan Olof Jonsson och Thore Larsson. I överenskommelsen ingick att Thore Larsson avstod från de hus och åbyggnader, som han uppfört i Täverdalen, mot det att han befriades från skyldigheten att uppsätta stängsel. Dessutom skulle fyra lass hö, som Thore Larsson bärgat på Storfinnvallen, delas lika mellan honom och Olof Jonsson.

År 1829 antecknades sonen Olof som lösdrivare och dottern Märta som "utan försvar", vilket visar att även hon lämnat föräldrahemmet utan att ha blivit anställd i någons tjänst. Familjen har tydligen varit i en allvarlig kris och försvinner ur de av mig studerade handlingarna.

Därmed skulle kunna sättas punkt, men det kan vara av intresse att följa sonen Olof, då detta belyser en av de vägar på vilka man den gången sökte klara den sociala anpassningen.

1834 är Olof Thoresson i mantalslängden antecknad som lösdrivare på socknen. 1838 skriver man att han kommit från Handöl i (morföräldrahemmet) och fått tjänst hos nybyggaren Olof Jonsson i Storlien-Lilltevedalen. Där fick han således gå tillsammans med sin kusin Anders Henriksson. Han infördes också i husförhörslängden för Täverdalen 1837-46, först som ensam dräng, sedan tillsammans med hustru och dottern Anna Brita. Hustrun Lena (Helena) kom från Klocka och var hans tremänning genom att hennes farfar var bror till hans mormor. Därigenom var hon också tremänning till Anders Henriksson

Olof Thoresson och hans familj har inte tagits upp varje år i mantalslängden för Storlien-Lilltevedalen. Möjligen kan detta bero på att de tidvis vistats i Handöl och Klocka. De finns dock åren 1844 och 1847-8. Åren 1845-6 är han skriven som inhyses i Handöl. Från 1849 synes han ha stannat som inhyses i Klocka, varifrån både han och hustrun hade härstamning. och där deras tre barn fick växa upp.